

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΣΔΔΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γιάννης Πέντας, Πολιτικός Επιστήμων

2ο Θέμα οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους 2004 ακλήρωτο

Το ζήτημα της αμφισβήτησης της κρατικής εξουσίας στην εποχή μας.

A. Ποιοι οι παράγοντες συμβάλλουν στην αμφισβήτηση της κρατικής εξουσίας στη σύγχρονη εποχή και πως επηρεάζουν τη δομή και λειτουργία του σύγχρονου κράτους;

B. Ποιος ο ρόλος της κρατικής γραφειοκρατίας στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του κράτους; Αναφερθείτε στη θεωρητική προσέγγιση του Weber.

Γ. Πως συνδέεται με την ανωτέρω αμφισβήτηση η επιχειρηματολογία για το κοινωνικό κράτος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2004

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Η έννοια της εξουσίας. Τυπολογία εξουσιών σύμφωνα με τον M. Weber.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ:

Πολιτική θεωρία: Παράθεση των απόψεων των θεωρητικών του Κοινωνικού Συμβολαίου (Hobbes, Locke, Ρουσσώ), της αυταρχικής, φιλελεύθερης και δημοκρατικής νομιμοποίησης της εξουσίας.

A.

Ως βασικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην αμφισβήτηση της κρατικής εξουσίας στην σύγχρονη εποχή μπορεί να θεωρηθούν οι εξής:

- Ο χαμηλός βαθμός αποτελεσματικότητας και ανταπόκρισης στις ανάγκες, στα αιτήματα των πολιτών.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- Η ανεπαρκής κάλυψη και θωράκιση των ατομικών δικαιωμάτων απέναντι σε κινδύνους που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις (πχ.) προστασία προσωπικών δεδομένων, βιοϊατρικές εξετάσεις κλπ.).
- Ο χαμηλός βαθμός πολιτικής συμμετοχής των πολιτών, η αμφισβήτηση της λαϊκής κυριαρχίας (σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς). άρα η άμβλυνση των πολιτικών δικαιωμάτων, όχι όμως με πρωτοβουλία της εξουσίας αλλά των ιδίων των πολιτών μέσω της παραίτησης από το δικαίωμα της ψήφου (αποχή από εκλογές).
- Το «δημοκρατικό έλλειμμα» στην Ε.Ε. (προβολή απόψεων).
- Ο αναβαθμισμένος ρόλος διαφόρων τεχνοκρατικών ελίτ (διοικητική ελίτ, σώματα «ειδικών», Ανεξάρτητες Αρχές, συζήτηση για ίδρυση Συνταγματικού Δικαστηρίου) οδηγεί στην απονομιμοποίηση αντιπροσωπευτικών οργάνων, όπως η Βουλή και η Κυβέρνηση.
- Στο Ελλαδικό πολιτικό σύστημα: το κομματικό πελατειακό σύστημα.
- Η τάση υποβάθμισης της νομοθετικής εξουσίας προς όφελος της εκτελεστικής εξουσίας.
- Τα φαινόμενα εξωθεσμικής άρθρωσης συμφερόντων της οικονομικής εξουσίας και της πολιτικής εξουσίας.
- Η διαδικασία παγκοσμιοποίησης και τον νέο φιλελεύθερο πρόταγμα ιδεών. Επιπτώσεις στις κρατικές λειτουργίες (μείωση του μεγέθους του Κράτους, αποκρατικοποιήσεις κλπ.) και στα πολιτικά δικαιώματα (αποϊδεολογικοποίηση - απονομιμοποίηση της πολιτικής).
- Μετασχηματισμός του Εθνικού κράτους στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Εμφάνιση μιας «παγκόσμιας πολιτικής».

B.

- Τυπολογία M. Weber για την κρατική γραφειοκρατία.
- Αναφορά στον ρόλο της κρατικής γραφειοκρατίας στο πολιτικό σύστημα της φιλελεύθερης, αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας. (Προαγωγή του δημοσίου συμφέροντος, υλοποίηση των κυβερνητικών επιλογών που νομιμοποίησε η Βουλή και το Εκλογικό Σώμα).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- Συνταγματική κατοχύρωση της Δημόσιας Διοίκησης (άρθρα 101-104).
- Όταν η Δημόσια Διοίκηση δεν είναι αποτελεσματική και παραγωγική (όπως συμβαίνει στην Ελλάδα) τότε επιτείνεται η συνολική αμφισβήτηση της κρατικής εξουσίας).
- Προβολή της προβληματικής της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα.
- Σύντομη παράθεση των πολιτικών που ακολουθούνται για την αντιμετώπιση της αμφισβήτησης της κρατικής εξουσίας στην εποχή μας:

* Νέοι τρόποι πολιτικής συμμετοχής που λειτουργούν συμπληρωματικά στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία (δημοψηφίσματα τοπικά και εθνικά, δημόσια διαβούλευση, κοινωνικός εταιρισμός, ισχυροποίηση της Κοινωνίας Πολιτών).

* Δημιουργία Ανεξάρτητων Αρχών με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση δημοσίων προβλημάτων (ατομικά δικαιώματα, εξωθεσμική άρθρωση συμφερόντων, πελατειακό σύστημα, αναξιοκρατία).

* Προώθηση του «νέου κοινωνικού κράτους» με συμμετοχή στην κοινωνική πολιτική του κράτους, της αγοράς, της Κοινωνίας Πολιτών, της οικογένειας (προνοιακού πλουραρισμού).

* Σχετικά με την Δημόσια Διοίκηση:

- Διοικητικός εκσυγχρονισμός
- Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ.
- Διακυβέρνηση.
- Δικτυακό Κράτος.

Γ.

- Η διαδικασία παγκοσμιοποίησης και φιλελευθεροποίησης της οικονομίας έχει μια σειρά (συνήθως αρνητικών επιπτώσεων) στα κοινωνικά δικαιώματα και άρα στην αμφισβήτηση του Κοινωνικού Κράτους.

- Η μείωση του εύρους του Κοινωνικού Κράτους οδηγεί στην αμφισβήτηση της αποτελεσματικότητας της κρατικής εξουσίας και άρα στην περαιτέρω επιδείνωση της διαδικασίας απόσπασης της νομιμοποίησης και συναίνεσης.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Προβολή της ανάγκης ενδυνάμωσης της Κοινωνίας Πολιτών και της ανάγκης εμπέδωσης και περαιτέρω ενίσχυσης των θεμελιωδών δικαιωμάτων (ατομικών, πολιτικών, κοινωνικών δικαιωμάτων), με στόχο την ισχυροποίηση της σύγχρονης κρατικής εξουσίας της φιλελεύθερης δημοκρατίας.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ